

Настава страних језика у
средњим школама у Србији –
искуства, изазови и наредни
кораџи

Европски контекст

2010. – донета Стратегија развоја ЕУ 2020

Стратегија: образовање и обуке 2020

8 кључних компетенција:

- Комуникација на матерњем језику
- **Комуникација на страном језику**
- Математичка писменост и основне компетенције у науци и технологији
- Дигитална компетенција
- Обука за учење
- Интерперсоналне и грађанске компетенције
- Предузетништво
- Културолошка експресија

Комуникација на страном језику

- Дефиниција компетенције:

Комуникација на страном језику је способност да се разумеју, искажу и протумаче мисли, осећања и чињенице усмено или писмено у одговарајућем спектру социјалних контекста на језицима који нису матерњи...

Комуникација на страном језику

- Компетенција *комуникација на страном језику* обухвата 3 елемента:
- Знања
- Вештине
- Ставовe

Домен: комуникација на страном језику

Елемент ЗНАЊЕ:

* знање вокабулара и функционалне граматике, интонације и изговора

* свест о различитим типовима вербалне интеракције (нпр. разговор очи у очи и телефонски разговор, интервјуи, итд.)

* знање о одговарајућем спектру књижевних и некњижевних текстова (кратке приче, поеме, чланци у новинама и магазинима, веб стране, упутства, писма, кратки извештаји, итд.)

* разумевање главних особина различитих стилова и регистара у говорном и писаном језику (формални, неформални, журналистички, колоквијални, итд.)

* свест о социјалним конвенцијама и културолошким аспектима и варијабилности језика у различитим географским, социјалним и комуникацијским окружењима

Домен: комуникација на страном језику

Елемент ВЕШТИНЕ:

- * способност да се слуша и разуме говорна порука у одговарајућем спектру комуникацијских ситуација (теме које су познате, или од личног интереса или битне за свакодневни живот)
- * способност да се иницира, одржи и закључи разговор на исте теме
- * способност да се чита и разуме аматерски текст на разне теме, или у неким случајевима, професионални текстови о познатим темама и да се пишу различити типови текстова за различите сврхе у одговарајућем спектру ситуација.
- * одговарајућа употреба помагала (белешки, дијаграма, мапа) да би се разумео или произвео писани или говорни текст.
- * способност да се иницира и одржи одговарајући спектар аутономних активности за учење језика

Домен: комуникација на страном језику

Елемент СТАВОВИ:

- *осетљивост на културолошке разлике и отпор стереотипима
- *заинтересованост и радозналост за језике уопште (укључујући језике који су у окружењу, регионалне, мањинске, знаковне језике, итд.) и за интеркултуралну комуникацију.

Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године

- Влада је усвојила, на седници од 25. октобра 2012. године, Стратегију развоја образовања у Србији до 2020. године
- Стратегија се бави утврђивањем сврхе, циљева, праваца, инструмената и механизма развоја система образовања у Републици Србији до 2020. године.

Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године

- **Мисија** система образовања у Републици Србији
Систем образовања треба да обезбеди основни темељ живота и развоја сваког појединца, друштва и државе заснованог на знању.

Стратешки циљеви развоја образовања у Србији до 2020. године

- 1. Повећање квалитета процеса и исхода образовања.
- 2. Повећање обухвата становништва Србије на свим образовним нивоима.
- 3. Усаглашавање структуре система образовања са поребама поједница и друштва.
- 4. Повећање ефикасности употребе ресурса образовања.

Акциони план: СРЕДЊЕ ОПШТЕ И УМЕТНИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

- Усаглашавање законских и подзаконских аката са Стратегијом у области средњег општег и уметничког образовања
- Дорада постојећих образовних стандарда и примена
- Оптимизација мреже средњих школа
- Вредновање образовних постигнућа ученика
- Развој система завршног испита у средњем образовању: опште, уметничке и стручне матуре
- Увођење специфичних система вредновања у уметничком образовању
- Јачање васпитне функције средњих школа
- Успостављање јединственог система награда и награђивања ученика средњих школа због добрих образовних постигнућа на нивоу Републике Србије (у организацији МПНТР)
- Успостављање јединственог јавног система фондова и фондација за подстицање обдарених и талентованих

Акциони план: СРЕДЊЕ СТРУЧНО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ

- Стандардизација испита за стицање квалификације
- Увођење мајсторског образовања
- Развој програма образовања на основу стандарда квалификација
- Флексибилна организација наставе
- Усклађивање мреже стручних школа и понуда образовних програма (профила) са потребама привреде
- Смањење стопе раног напуштања образовања
- Укључивање послодаваца у процес програмирања, развоја и реализације
- Успостављање система праћења и вредновања стручног образовања
- Дефинисање јасне поделе одговорности, улога и задатака свих носилаца управљања у ССО

Кораци у остваривању акционих планова који се односе на наставу страних језика

- Општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и васпитања и средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета (2013. год)
- Стандарди за стране језике (енглески, немачки, руски и француски језик)
- Правилник о ближим упутствима за двојезично остваривање програма образовно-васпитног рада (2015. год)

Стандарди за стране језике

- Дефинишу конкретна знања, вештине, ставове и вредности које ученици треба да стекну у страном језику, на одређеном нивоу постигнућа
- Засновани су на Заједничком европском оквиру за живе језике
- Садрже 3 нивоа: основни, средњи и напредни
- Обухватају специфичне рецептивне и продуктивне компетенције
- Усклађени са општим и међупредметним компетенцијама

Улога образовних стандарда

- механизам за унапређивање и осигурање квалитета у образовању
- неопходан услов за вредновање и самовредновање
- инструмент за праћење остварености прописаних циљева и задатака образовања и васпитања

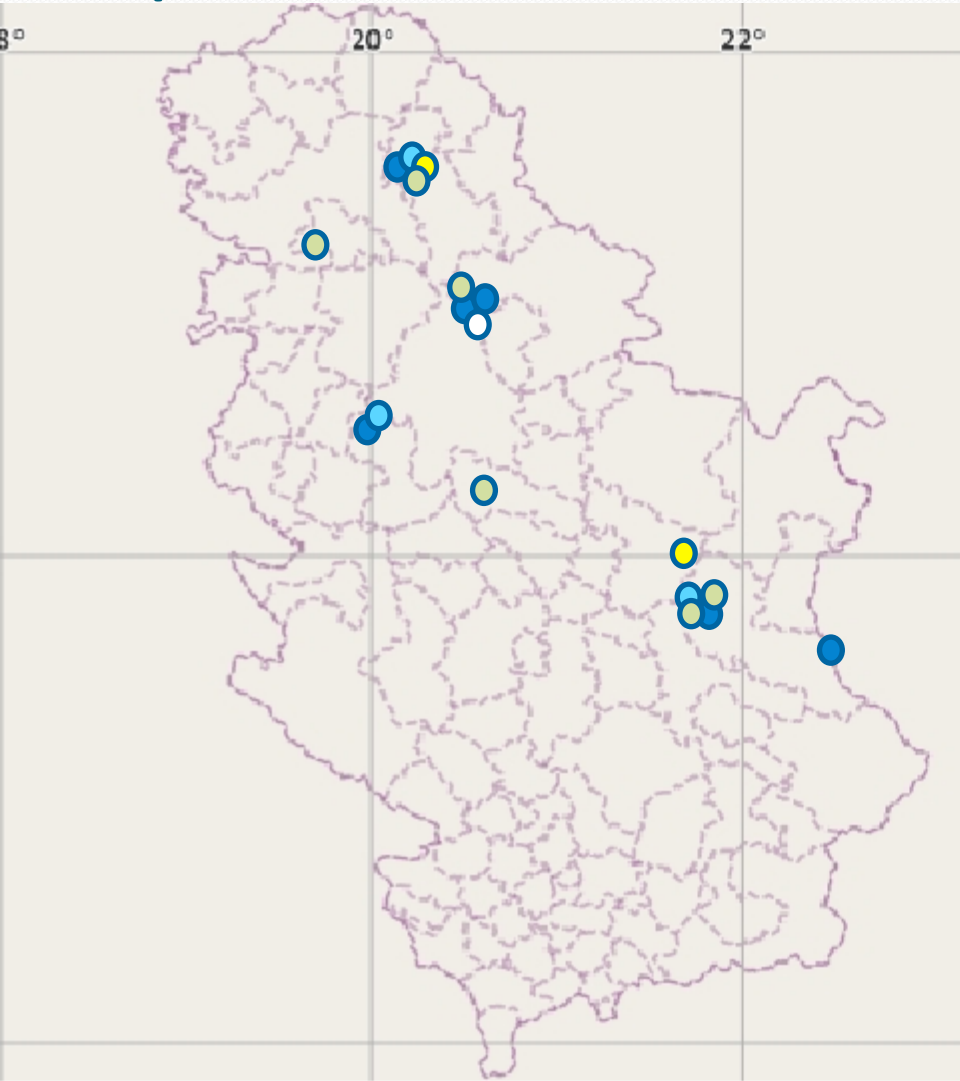
Улога образовних стандарда

- унапређивање културе вредновања и праћење квалитета образовања у целини
- унапређивање наставе кроз усмеравање на кључна знања и компетенције
- унапређивање наставничких компетенција

Утицај стандарда на промене у образовном систему

- Утицај на развој плана и програма наставни програм основног и средњег образовања и васпитања садржи опште и посебне стандарде знања
- Утицај на развој уџбеника квалитетнији избор садржаја и начина приказивања
- Утицај на стручно усавршавање запослених у образовању посебне обуке за примену образовних стандарда пружање подршке наставницима и стручним сарадницима у коришћењу образовних стандарда
- Утицај на припрему завршног и матурског испита основ за припрему ових испита

Средње школе са двојезичном наставом

Општина	Школа	страни језик
Горњи Милановац	Гимназија Таковски устанак	енглески
Ниш-	Гимназија Бора Станковић	енглески
Ниш-	Гимназија Светозар Марковић	енглески
Нови Сад	Јован Јовановић Змај	енглески
Сремска Митровица	Митровичка гимназија	енглески
Нови Београд	Десета гимназија Михајло Пуп	енглески
Врачар	Трећа београдска гимназија	италијански
Ниш-	Гимназија Стеван Сремац	немачки
Нови Сад	Јован Јовановић Змај	немачки
Ваљево	Ваљевска гимназија	немачки
Алексинац	Алексиначка гимназија	руски
Нови Сад	Јован Јовановић Змај	руски
Ниш-	Гимназија Светозар Марковић	француски
Пирот	Гимназија	француски
Нови Сад	Јован Јовановић Змај	француски
Нови Београд	Десета гимназија Михајло Пуп	француски
Врачар	Трећа београдска гимназија	француски
Ваљево	Ваљевска гимназија	француски

Правилник о ближим упутствима за двојезично остваривање програма образовно-васпитног рада

- Процедуре за добијање сагласности
- Услови за двојезично остваривање програма/
двојезичну наставу
 - Нивои улаза ученика у двојезичну наставу
 - Наставни кадар
 - Праћење и вредновање квалитета реализације двојезичне наставе
- Модел елабората

- ХВАЛА НА ПАЖЊИ !
- Биљана Букинац
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја
- Сектор за средње образовање и васпитање и образовање одраслих
- biljana.bukinac@mpn.gov.rs